

Czwartek 7 lipiec 2005

20. zaleca, ponadto, by UE rozważyła udzielenie finansowego wsparcia państwom niebędącym stronami Konwencji w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych dotyczących ich ludność; powtarza, że takie wsparcie musi być uwarunkowane polityczną wolą państwa beneficjenta do przystąpienia do Konwencji;
21. wzywa UE i jej Państwa Członkowskie do zakazania poprzez odpowiednią legislację instytucjom finansowym podlegającym ich jurysdykcji lub kontroli inwestowania bezpośrednio czy pośrednio w przedsiębiorstwach zaangażowanych w produkcję, składowanie, przekazywania przeciwpiechotnych min lądowych lub innych związanych z nimi wątpliwych systemów broni takich jak podamunicja kasetowa;
22. wzywa Unię Europejską oraz Państwa Członkowskie do zapewnienia zgodności z ustawodawstwem zakazującym inwestowanie w przedsiębiorstwa związane z minami przeciwpiechotnymi, poprzez stworzenie efektywnych mechanizmów kontroli i karania; uznaje, że zakłada to obowiązek przyjęcia przez instytucje finansowe polityki pełnej przejrzystości odnośnie przedsiębiorstwa, w które inwestują;
23. wzywa swego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Rządom Państw Członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu ONZ, Sekretarzowi Generalnemu OBWE, Międzynarodowemu Komitetowi Czerwonego Krzyża, Międzynarodowej Kampanii na rzecz Zakazu Min Przeciwpiechotnych, Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE, Rządom i Parlamentom Stanów Zjednoczonych Ameryki, Federacji Rosyjskiej, Chińskiej Republiki Ludowej, Przewodniczącemu szczytu w Nairobi „Świat wolny od min”, Unii Afrykańskiej oraz Parlamentowi Panafrkańskiemu.

P6_TA(2005)0299

Wpływ działalności kredytowej Wspólnoty Europejskiej na kraje rozwijające się

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie wpływu działalności kredytowej Wspólnoty Europejskiej na kraje rozwijające się (2004/2213(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego dotyczące działalności Wspólnot Europejskich w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek w 2003 r. (SEC(2004)1073) oraz załączony dokument roboczy Komisji (SEC(2004)1074),
- uwzględniając Roczny Raport 2004 dotyczący polityki rozwoju i pomocy zewnętrznej WE (COM (2004)0536 i załączony dokument roboczy Komisji (SEC(2004)1027),
- uwzględniając studium zatytułowane. „Europejski Bank Inwestycyjny i kraje AKP: skuteczne partnerstwo?” przygotowane przez sekretariat Commonwealthu,
- uwzględniając dokument Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) zatytułowany: „Ramy oceny wpływu projektów ułatwiających inwestycje na rozwój”,
- uwzględniając bieżące rokowania w sprawie przeglądu upoważnienia EBI dotyczącego pożyczek zewnętrznych,
- uwzględniając zewnętrzne studium zlecone przez Komisję Rozwoju zatytułowane. „Wpływ operacji kredytowych Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) w ramach porozumień z Kotonu i ALA na rozwój” ⁽¹⁾,
- uwzględniając rezolucję z dnia 20 stycznia 2000 r. w sprawie łamania praw człowieka w związku z projektem dotyczącym ropy naftowej i rurociągu Czad-Kamerun ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Projekt nr EP/ExPol/B/2004/09/06.

⁽²⁾ Dz.U. C 304 z 24.10.2000, str. 211.

Czwartek 7 lipiec 2005

- uwzględniając rezolucję z dnia 5 lutego 2002 r. w sprawie rocznego sprawozdania EBI za rok 2000 ⁽¹⁾,
 - uwzględniając rezolucję z dnia 21 listopada 2002 r. w sprawie rocznego sprawozdania Europejskiego Banku Inwestycyjnego za rok 2001 ⁽²⁾,
 - uwzględniając rezolucję z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie sprawozdania z działalności EBI w roku 2002 ⁽³⁾,
 - uwzględniając wyniki przesłuchania w Komisji Rozwoju z dnia 18 stycznia 2005 r.,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju (A6-0183/2005),
- A. mając na uwadze, że EBI jest największym światowym kredytodawcą środków publicznych, z kwotą udzielanych pożyczek w wysokości 40 miliardów euro,
- B. mając na uwadze, że EBI działa w ponad stu krajach rozwijających się, w regionie śródziemnomorskim, w krajach Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP), w Azji i Ameryce Łacińskiej (ALA), realizując ważne programy rozwojowe Unii Europejskiej (UE) w regionie śródziemnomorskim i w krajach AKP pomimo, że warunki udzielania kredytów krajom rozwijającym się nie odpowiadają nowoczesnemu mandatowi politycznemu,
- C. mając świadomość, że EBI podejmował w ostatnich latach usilne starania w celu sprostania konstruktywnym sugestiom Parlamentu,
- D. mając świadomość, że EBI obecnie dokonuje przeglądu swojej polityki w sprawie publicznego dostępu do informacji, która musi uwzględniać wymagania wynikające z zastosowania do instytucji UE Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska,
- E. mając na uwadze, że EBI działa jako niezależny bank, który jednak posiada zobowiązania wobec swoich udziałowców — 25 Państw Członkowskich UE,
- F. mając na uwadze, że w odniesieniu do działalności kredytowej poza UE EBI skonkretyzował w swych nowych Ramach Oceny Wpływu na Rozwój wsparcie ogłoszone w swym „Oświadczeniu na temat Środowiska Naturalnego za rok 2004” dla „Oświadczenia instytucji finansowych w sprawie Programu Ochrony Środowiska” i dla „Zasad Równikowych” przynajmniej dla projektów realizowanych w ramach udogodnień kredytowych przewidzianych w Porozumieniu z Kotonu,
- G. mając świadomość szczególnego ryzyka, z jakim wiąże się udzielanie kredytów w wielu krajach rozwijających się, któremu EBI musi aktywnie stawiać czoła,
- H. mając świadomość starań UE i wspólnoty międzynarodowej w celu osiągnięcia za pomocą realizacji Milenijnych Celów Rozwoju (MDG) decydującego przełomu w polityce rozwoju;
1. dziękuje EBI za jego szczególną gotowość do dialogu i udzielania informacji;
 2. pochwała fakt, że EBI wspiera cele polityki rozwoju UE ustalone w Porozumieniu z Kotonu i zdefiniowane zgodnie z deklaracją ośmiu MDG oraz, że EBI przyjął jako warunek udzielania kredytów znaczenie dla osiągnięcia MDG projektów wspieranych przy pomocy nowych Ram Oceny Wpływu na Rozwój dla projektów realizowanych w ramach ułatwień inwestycyjnych; wzywa jednak do rozciągnięcia tych kryteriów na wszystkie projekty wspierane przez EBI w krajach rozwijających się;
 3. wzywa EBI do przyjęcia także wskaźników kluczowych zdefiniowanych przez Komisję w odniesieniu do MDG przy ocenie powodzenia jego projektów i do włączenia ich do Ram Oceny Wpływu na Rozwój; zaleca EBI powołanie o jednostki organizacyjnej ds. oceny, odpowiedzialnej jedynie przed Radą Dyrektorów, aby w ten sposób spełnić wymagania ustanowione przez multilateralne banki rozwoju;

⁽¹⁾ Dz.U. C 284 E z 21.11.2002, str. 111.

⁽²⁾ Dz.U. C 25 E z 29.1.2004, str. 390.

⁽³⁾ Dz.U. C 104 E z 30.4.2004, str. 1019.

Czwartek 7 lipiec 2005

4. wzywa Komisję do lepszego zintegrowania EBI i planowanych projektów z planowaniem Komisji i Państw Członkowskich zgodnie z przyjętymi w Barcelonie zobowiązaniami do lepszej koordynacji i harmonizacji środków polityki rozwojowej;
5. pochwała EBI za podpisanie z Komisją i Bankiem Światowym Memorandum of Understanding z maja 2004 roku i wzywa EBI do zintensyfikowania koordynacji celów, kryteriów i metodyki z European Development Finance Institutions (EDFI — Europejskimi Instytucjami Finansującymi Rozwój) i współpracy w ramach sieci Interact, aby zagwarantować komplementarność finansowania przez EBI z działaniami Komisji i Państw Członkowskich;
6. pochwała założenie przez EBI i 10 partnerów EDFI spółki European Financing Partners S.A. i wzywa EBI do uruchamiania nowych projektów finansowania przez Wspólnotę wspólnie z innymi instytucjami finansującymi rozwój, a zwłaszcza do zbadania modelu rozłożenia ryzyka drogą przejścia first loss tranche;
7. zaleca Komisji i EBI zaproponowanie Radzie i Parlamentowi nowego zintegrowanego podejścia i organizacji programowania i dostarczania zewnętrznej pomocy UE w ramach przygotowywania przyszłych perspektyw finansowych UE oraz zewnętrznych mandatów EBI następnej generacji; projekt ten powinien umożliwiać optymalne wykorzystanie potencjalnej synergii pomiędzy zasobami ludzkimi i finansowymi Komisji, EBI oraz dwustronnych agencji rozwoju oraz mieć na celu wzmocnienie całkowitej efektywności, spójności, przejrzystości oraz jasności zewnętrznej pomocy UE, w szczególności dla osiągnięcia MDG;
8. pochwała EBI za uwzględnienie już w fazie follow-up monitoringu projektu stanowisk organizacji pozarządowych i opinii publicznej, wzywa jednak EBI do przeprowadzenia tej konsultacji celem zintensyfikowania udziału i akceptacji środowisk lokalnych już w fazie badania wniosku kredytowego (pre-appraisal) i udokumentowania wyników dla Komisji i Państw Członkowskich;
9. pochwała włączenie „Environmental Impact Assessment” oraz „Environmental Impact Statement” w cykl projektów EBI, zaleca jednak pilne włączenie do katalogu dokumentów, które są konieczne do analizy zezwolenia, perspektywy zorientowanej według wskaźników MDG dla skutków inwestycji w zakresie polityki społecznej i polityki zatrudnienia;
10. wzywa Państwa Członkowskie, jako udziałowców banku, do wyposażenia EBI dla regionu ALA (Azji i Ameryki Łacińskiej), w ramach polityki rozwojowej, w mandat konieczny do osiągnięcia celów MDG oraz do zdystansowania się od dotychczasowego prymatu zewnętrznej pomocy gospodarczej;
11. wzywa Radę do zwiększenia zakresu działań EBI w regionie ALA; oczekuje od EBI nadania priorytetu w ramach jego zaangażowania w tym regionie krajom słabszym ekonomicznie;
12. zaleca EBI rozszerzenie dokumentu strategicznego „Funding of Reconstruction and Restoration Projects following Natural Disasters” (Finansowanie projektów odbudowy i renowacji w wyniku katastrof naturalnych) na regiony poza Unią i państwami kandydującymi do niej oraz zaleca Radzie i Komisji opracowanie mandatu pomocy awaryjnej, który pozwoli EBI na skuteczne i dostosowane do regionów wsparcie odbudowy, na przykład w regionie ALA, niezależnie od kryteriów stosowanych obecnie dla zewnętrznej pomocy gospodarczej;
13. wzywa Radę i Komisję do przygotowania odpowiednich środków w celu zapewnienia możliwości przydzielenia środków kredytowych przygotowanych przez EBI na odbudowę szkód spowodowanych przez tsunami zgodnie z kryteriami International Development Agency;
14. wzywa Komisję do przystąpienia, wspólnie z EBI, do negocjacji z Międzynarodowym Funduszem Walutowym w celu umożliwienia finansowania projektów związanych z usługami użyteczności publicznej w sektorze publicznym w krajach rozwijających się, aby można było osiągnąć postępy w usługach użyteczności publicznej finansowanych przez państwo, co pozwoli stworzyć podstawę do inwestycji w sektorze prywatnym;
15. wzywa EBI do intensywniejszego stosowania instrumentu dotowania oprocentowania kredytów, przewidzianego w Porozumieniu z Kotonu, aby umożliwić zadłużonym krajom rozwijającym się inwestycje w publicznym sektorze usług użyteczności publicznej;

Czwartek 7 lipiec 2005

16. wzywa EBI do aktualizacji celów sektorowych w zakresie polityki kredytowej względem krajów rozwijających się, zwłaszcza w zakresie energii, gospodarki leśnej, transportu, gospodarki wodnej i gospodarki odpadami, i do uwzględnienia w swych analizach przyczyn wycofania się prywatnych inwestorów;
17. zaleca stworzenie linii budżetowej EBI dla transferu wiedzy i wsparcia technicznego;
18. oczekuje od EBI, bazując na pozytywnych doświadczeniach pierwszych projektów, znacznego wzmocnienia zaangażowania w zakresie Micro Lending oraz jednocześnie szczególnego wsparcia dla zakładania przedsiębiorstw przez kobiety; wzywa EBI do kierowania się przy tym zaleceniami opracowanymi przy współpracy z Komisją przez Consultative Group to Assist the Poor (CGAP — Konsultatywną Grupę Pomocy Ubogim);
19. oczekuje od EBI udzielania w zwiększonym stopniu kredytów w walutach lokalnych i badania możliwości wspierania lokalnych walut przez zaangażowanie EBI;
20. wzywa Komisję do przeprowadzenia jeszcze w roku 2005 studium w celu zbadania, czy wyemitowanie europejskich obligacji (Eurobonds) porównywalnych z amerykańskimi obligacjami skarbowymi (US Treasury Bonds) pozwoli na pozyskanie znaczących środków na wzmożone zaangażowanie EBI w cele polityki rozwojowej;
21. zwraca się do EBI o przeprowadzenie w najbliższym czasie studium wykonalności, aby stwierdzić, czy przy pomocy wstępnego finansowania pomocniczego w euro i udziałów EBI w Afryce, Azji i Ameryce Łacińskiej możliwe będzie utworzenie funduszy regionalnych, analogicznie do Asian Development Fund proponowanego przez rząd japoński;
22. oczekuje, że EBI będzie kontynuował rozwój wytycznych udzielania kredytów sektorowi prywatnemu, które powinny opierać się na respektowaniu praw człowieka, spełnianiu wymagań środowiskowych i społecznych zgodnie z obowiązującymi standardami międzynarodowymi, spełnianiu norm Międzynarodowej Organizacji Pracy i odpowiednio dyrektyw Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju dla przedsiębiorstw wielonarodowych, a także oczekuje, że przestrzeganie tych wytycznych będzie kontrolowane przez EBI;
23. wzywa EBI do dostosowania „Ram oceny wpływu na rozwój projektów ułatwiających inwestycje” („Development Impact Assessment Framework of Investment Facility Projects”) do międzynarodowych standardów oceny rozwoju oraz do ułatwienia włączenia uwag Parlamentu Europejskiego i międzynarodowego społeczeństwa obywatelskiego do tego procesu rewizji;
24. wzywa EBI w szczególności do niewspierania projektów prowadzących do niszczenia siedlisk przyrodniczych lub przyczyniających się do nielegalnego eksploatowania zasobów naturalnych, projektów obejmujących produkcję substancji zakazanych lub przewidywanych do objęcia zakazem w UE, finansujących budowę tam niespełniających kryteriów World Commission on Dams (WCD — Światowej Komisji ds. Zapór Wodnych); apeluje do EBI o stosowanie się do zaleceń „Extractive Industry Review” (styczeń 2004 r.) Banku Światowego;
25. wzywa EBI do zapewnienia, że jego działalności pożyczkowej w regionach ALA i AKP będą towarzyszyć środki poprawiające środowiskową trwałość pożyczek, między innymi poprzez:
 - finansowanie projektów we wszystkich czterech kategoriach „środowiska” EBI, włączając, w szczególności, projekty na rzecz ochrony środowiska naturalnego;
 - ocenę wszystkich projektów dotyczących wykorzystania siły wody na wczesnym etapie rozwoju projektu, w odniesieniu do wytycznych World Commission on Dams (WCD);
 - zgodnie z MDG, zwiększenie pożyczek w sektorze wodnym z 3 % dla państw AKP i 8 % dla państw ALA do co najmniej 20 % regionalnego portfela pożyczkowego, zwłaszcza poprzez udzielanie pożyczek lokalnym spółkom na trwałe mikro-projekty;
 - zwiększenie pożyczek na projekty dotyczące energii odnawialnej w regionach AKP i ALA, wynikające z globalnego zobowiązania EBI do osiągnięcia przeznaczania 15 % z całości portfela pożyczkowego dla energii na energie odnawialne przed 2006 r. oraz 50 % przed 2010 r.;

Czwartek 7 lipiec 2005

26. wzywa Komisję do wsparcia wzrastającej działalności pożyczkowej EBI przeznaczonej na projekty związane ze środowiskiem w regionach ALA i AKP, poprzez przyznawanie subsydiów oprocentowanych w wysokości 3 %, ponieważ jest to z powodzeniem praktykowane w ramach MEDA, oraz poprzez przyznawanie subsydiów oprocentowanych w wysokości 5 % na projekty związane z nowymi odnawialnymi źródłami energii;

27. żąda, aby EBI podejmował skuteczne środki przeciwko korupcji i praniu pieniędzy i zobowiązał się w ramach ogólnej polityki antykorupcyjnej do wspierania jedynie takich umów, które wynikają z otwartego i przejrzystego przebiegu negocjacji oraz do zobowiązania klientów EBI w krajach rozwijających się do wykazywania, że dysponują adekwatnymi systemami rewizji wewnętrznej służącymi wykrywaniu przekupstwa i korupcji; żąda ponadto, aby EBI badał wszelkie zarzuty korupcji i przekazywał je właściwym instytucjom sądowym oraz stosował adekwatne sankcje wobec winnych;

28. wzywa EBI do nadania oddziałowi Inspektoratu Generalnego kształtu niezależnego mechanizmu przyjmowania skarg, dostępnego w odniesieniu do wszystkich kryteriów zatwierdzania projektów bez konieczności zwracania się do europejskiego rzecznika praw obywatelskich, a tym samym dostępnego także dla osób, których dotyczą projekty wspierane przez EBI w krajach rozwijających się, a nie tylko dla obywateli UE;

29. wzywa EBI do stosowania mniej konserwatywnego zarządzania ryzykiem przy udzielaniu kredytów w krajach rozwijających się, które mogłyby zabezpieczyć odprowadzając do funduszu ryzyka zyski z projektów finansowanych ze środków rozwojowych przekazywanych przez Państwa Członkowskie, aby możliwe było finansowanie większej ilości projektów wysokiego ryzyka; wzywa EBI do stosowania instrumentu transz podporządkowanych w przypadku ryzyk występujących przy projektach finansowanych ze środków Wspólnoty;

30. wzywa EBI do dostosowania działań do International Finance Corporation (IFC) w odniesieniu do przejrzystości wspieranych projektów;

31. wzywa EBI do obecności bezpośrednio na miejscu w celu możliwie jak najlepszego wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw oraz do pełnego wyczerpania w przyszłości zasobów danych mu do dyspozycji dla celów zarządzania udogodnieniami kredytowymi na cele inwestycyjne, a ponadto do rozważenia pośrednictwa kredytowego dla tego kręgu klientów poprzez instytucje funkcjonujące jako izby rozrachunkowe, bazujące na zewnętrznym wsparciu merytorycznym, w celu umożliwienia kredytobiorcom czerpania większych profitów dzięki korzystnym warunkom oferowanym przez bank w myśl zasad działania banku inwestycyjnego w segmencie ryzyka kapitałowego, przy jednoczesnym opracowaniu odrębnej linii kredytowej służącej wsparciu lokalnego sektora banków prywatnych;

32. zaleca podjęcie stałego dialogu pomiędzy Komisją Rozwoju i EBI;

33. wzywa Komisję do corocznego składania Parlamentowi i Radzie bilansu wyników osiągniętych przez programy prowadzone w koordynacji z EBI w odniesieniu do MDG;

34. wzywa Komisję do przedłożenia w terminie do września 2005 roku sprawozdania wstępnego w sprawie stanu rokowań Review of the External Lending Mandate (Przeglądu upoważnienia dotyczącego pożyczek zewnętrznych) EBI;

35. wzywa Komisję do przedstawienia przed końcem 2005 r. studium w sprawie finansowych, politycznych i prawnych możliwości wzmocnienia rozwoju operacji mandatowych i pożyczkowych EBI, poprzez ustanowienie odrębnego mechanizmu pożyczkowego, jako specjalnej jednostki Grupy EBI, która przywiązywałaby szczególną wagę do potrzeby utrzymania oceny zdolności kredytowej AAA Grupy EBI;

36. wzywa Radę i Komisję do wspierania żądań Parlamentu wobec EBI;

37. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania rezolucji Radzie, Komisji, rządów i parlamentom Państw Członkowskich, Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu, Radzie AKP-UE, Organizacji Narodów Zjednoczonych i Bankowi Światowemu.